

Musiikkikirjaston tulevaisuus / tulevaisuuden musiikkipalvelut – Erätauko-keskustelu

Lahden pääkirjasto, Päijät-Häme huone 23.11.2023 klo 14–16

Alustus

- Tuija alusti keskustelua: puhutaan omista kokemuksista ja myös musiikkikirjaston tulevaisuudesta
- Noora esitteli roolinsa fasilitaattorina
- keskustelun tavoite lisätä ymmärrystä aiheesta ja jakaa ajatuksia
- keskustelu on myös osa Minun kuntani -hanketta, ja siinä myös kerätään muistiinpanot yhteen
- kannattaa sanoa ääneen hölmöimmätkin ideat ja lennokkaimmat ajatukset
- Päivän aiheeseen sukellus: Tuomas Pelttari alusti aihetta ja kertoi musiikkikirjastot.fi-palvelusta
- ajatuksena musiikkikirjastot.fi-palvelussa: pidetään musiikki esillä kirjastossa. Tarkoituksena on levittää tietoa musiikista. Tuomas näytti, miten palvelu toimii.
- Tuija kertoi musiikkipalveluista kirjastossa: tiloja harrastamiseen, tapahtumia, lainattavia soittimia. Aineistot ja musiikki ovat myös tärkeitä.
- Aloitettiin pariporinoilla aiheesta, mitä tuli mieleen alustuksista ja musiikkikirjastopalveluista yleensä.

Parikeskusteluiden yhteenvetoa

- kaksijakoinen musiikkikirjastokokemus: juontaa juurensa 70-luvulle, toisaalta hakee materiaalia ammatilliselle puolelle
- on vaikuttanut elämään, kun musiikkikirjasto oli Hollolankadulla: ahkeraa musiikin kuuntelua kirjastossa, kun ei ollut itsellä levyjä
- kirjasto on ollut tärkeä paikka, kun ei ole ollut varaa ostaa itselle musiikkia tai kuuntelulaitteita
- erään osallistujan ensimmäinen asunto Lahdessa oli lähellä Hollolankatua ja hän kertoi, kuinka kävi siellä ja piti kirjastoa olohuoneenaan jo silloin
- nostettiin esille fyysisten levyjen tärkeyttä, vaikka nykyään käytetään paljon verkkopalveluiden kautta.
- emme tiedä tulevaisuudesta, jos vaikka verkkopalvelut lakkaavat olemasta, ja tuleekin käänne musiikin kulutuksessa
- nuorten keskuudessa vinyylilevyt tuntuvat olevan nykyisin keräilykohde
- vinyylilevyillä ja kaseteilla julkaistaan sellaista materiaalia, mitä ei välttämättä muissa formaateissa julkaista
- meidän täytyy kestävän kehityksen ajatusten mukaisesti luopua ajatuksesta, ettei tarvitse aina omistaa kaikkea itse. Toisaalta jos kukaan ei osta omaksi esimerkiksi levyjä, niin tarjotaanko edes kirjastoille niitä?
- Voisikohan kirjastolle lahjoittaa vinyylilevyjä? Osallistujista muutama pohti, kuinka tärkeä oma vinyylilevykokoelma on itselle. Ei haluta luopua omista aarteista, tai säästetään omia lapsia yms. varten
- Massaa spotify-aikakautena on todella paljon. Uuden musiikin löytäminen siitä massasta ja uuden kuunneltavan löytäminen on hankalaa. Algoritmit suosittelevat sinulle sellaista, mistä jo olet pitänyt, eikä yllätyksiä ehkä tule
- Eräälle osallistujalle nuoruudessa oli tärkeää etsiä levyjä kaupoista ja niitä ostettiin kansien perusteella, koska ne olivat siihen aikaan hyvin halpoja
- Eri sukupolvilla on erilaisia käsityksiä ja käytäntöjä, mistä uutta musiikkia löytyy

- Musiikin merkitystä on vaikea mitata, koska se on yksittäiselle asiakkaalle mittaamaton
- Nyt on puhuttu paljon musiikin kuuntelemisesta yksin, mutta entäs kollektiivinen musiikin kuunteleminen? Ja muut kirjaston musiikkipalvelut?
- Eräs osallistuja kaipaa erityisesti kollektiivisia tapahtumia, mainittiin esimerkkinä Lahti Sinfonian esiintyminen lähikirjastossa
- Kirjaston henkilökunnan näkökulmasta on mielenkiintoista, kun artisteja ja elävää musiikkia saadaan kirjastotiloihin. Saadaan myös keskusteluja musiikista
- Puhuttiin myös siitä, kuinka konserttien kuuntelu on yksi omanlaisensa tapa kuunnella musiikkia
- eräs asiakas oli bongannut Jukka Nousiaisen tapahtuman, ja ajatellut, että laittaa heti almanakkaan sen, vaikka ei varmuudella tietänytkään, mistä siinä on kyse. Kirjastossa voi törmätä myös yllätyksiin.
- Osallistuja pohtii, miten nykyään löydetään uutta musiikkia? Hän ei haluaisi, että algoritmi päättää hänen musiikin kuuntelustaan, koska mieltymykset voivat muuttua päivittäin. Miten algoritmi voi tietää, millaista musiikkia haluan kuunnella?
- Klassinen musiikki koetaan valtavana merenä, joka on hankala ottaa haltuun. Tässä on apua jos voi jonkun osaajan kanssa tai kautta käydä läpi sitä kokonaisuutta.
- Eräälle osallistujalle Spotify on hyvin vieras kanava, eikä hän käytä sitä
- osallistuja kaipaa sitä aikaa, kun Lotilan koululla ja Wellamolla (?) oli yhteistyötä, jossa koululuokkien kanssa perehdyttiin klassiseen musiikkiin
- Kirjaston tuottama tasa-arvo näkyy myös verkkopalveluissa
- Tuomas kertoi Jukka Nousiaisen kanssa tehdystä videosta (kirjastot.fi), jossa hän kertoo millä tavoin hän käyttää Tampereen kirjaston musiikkiosastoa

Seuraava parikeskustelu

- Fasilitaattori: Nyt ollaan puhuttu paljon musiikkisisällöistä, seuraavaksi parin kanssa puhutaan musiikkielämyksistä
- Fasilitaattori: yritetään suunnata katsetta tulevaisuuteen, mitä haluaisitte tulevaisuuden kirjastossa tehdä?
- jossain vaiheessa oli epämuodikasta, että kuunnellaan kirjastossa musiikkia yhdessä. Nykyään se on kuitenkin muuttunut.
- Anonyymit vinyliaddiktit -tapahtuma Turun kaupunginkirjastossa on ollut hieno elämys, koska siinä on intiimi tunnelma ja voi jakaa musiikkivinkkejä
- eräs osallistuja nosti esiin kokoavaa ajatusta, että tärkeää tuntuu olevan monien kokemuksissa se, että on tultu kirjastoon kuuntelemaan musiikkia
- innostuksen ja rakkauden musiikkiin kertominen
- kirjaston pitää tuottaa elämyksiä monella tavalla
- musiikkitapahtumat ovat yksi tapa tuottaa elämyksiä ja kirjasto voi tuottaa niitä
- musiikin kokeminen on henkilökohtaista, mutta ylipäätään taide otetaan helposti yhteiskunnassa välineenä tehdä asioita, hyötyjen kautta
- musiikin terapeuttiset vaikutukset ja terveyshyödyt, eivät ole kaikille saavutettavissa – voisiko kirjastoon tuoda näitä elementtejä? Esimerkiksi on olemassa luontohuoneita, voisiko kirjastossa olla samantyyppistä? Esimerkiksi dementiaa kärsivä henkilö voi saada paljon hyötyä musiikista, osallistuja haluaisi tuoda esimerkiksi vaikeassa elämäntilanteessa olevia nuoria kirjastoon saamaan näitä hyötyjä itselleen
- miten taidemusiikki tulisi tutuksi ihan lapsesta asti? kirjasto on todella hyvä alusta tähän
- muistisairaana kanssa voidaan kommunikoida musiikin kautta

- tiloja rauhoittua, ambient-tiloja, voisiko tulevaisuuden kirjastolaisella olla osaamista tällaisten järjestämiseen?
- aikaisemmin kirjasto on (ja edelleen on) demokratisoinut aineistojen saatavuutta, voisiko entistä enemmän demokratisoida musiikin tekemistä? Nytkin pääkirjastossa on olemassa soittohuoneita sekä pieni studio. Musiikin kulutuksessa tapahtuneet muutokset ovat saaneet ajattelemaan myös tuottamisen puolta
- Mikä on osallistujien mielestä tarve soittamiselle ja itse musiikin tekemiselle?
- Osallistujan mielestä on erittäin tärkeää, että kirjastoon voi tulla harjoittelemaan soittamista, laulamista. Ja myös studion käyttö on tärkeä palvelu.
- Kirjaston pitää olla paikka, jossa kuka tahansa pääsee kokeilemaan soittimia, esimerkiksi lapset, joilla ei ole rahaa musiikkiharrastukseen. Onko musiikkikasvatus kirjaston tulevaisuus?
- Wellamo-opiston olisi tärkeää tehdä yhteistyötä musiikkikirjaston kanssa.
- Osallistuja painottaa nuottien ja kirjojen tärkeyttä, vaikka ostaa itsekin niitä itselleen. Osan voi lainata kirjastosta.
- on hyvä, että olisi matala kynnyks päästä käyttämään soittimia, mutta myös matala kynnyks saada opastusta soitinten soittamiseen
- bändissä soittaminen on ollut osallistujalle tärkeää. Hyvänä esimerkkinä tällaisesta mainittiin Tampereen Metso-kirjaston bändikerho. Yhdessä tekeminen on tärkeää, miten sitä voisi edistää kirjastossa?
- musiikin terapeuttisia ja terveyshyötyjä on tutkittu valtavasti, mutta siitä ei tule tavalliselle kansalaiselle niin paljon tietoa ja hyötyä, kun sovellutukset menevät enemmän kaupalliseen käyttöön
- Kirjaston tarjoamat kulttuurielämykset tuottavat hyvinvointia ja se on tärkeä asia, jolla kirjastopalveluiden olemassaoloa ja tärkeyttä voidaan perustella nyt ja tulevaisuudessakin
- DIY-kulttuurin tukeminen voisi olla mahdollista kirjastossa, esimerkiksi joissain kirjastoissa on pajoja, joissa voi tehdä itse t-paitoihin painatuksia
- radion kuunteleminen oli eräälle osallistujalle päivittäistä, nykyään cd-levyjä ei tule kuunneltua
- on tultu myös digitoimaan kasetteja kirjastoon, jotta niiden kuuntelu olisi itselle mahdollista
- omien cd-levyjen kuuntelemiseen tarvitaan välineitä, kun ei ole enää itsellä laitteita
- äänet kirjastossa: musiikki ei ole häiriö, jos on kyse sovitusta tapahtumasta kirjastossa
- osallistuja olettaa, että kirjasto on hiljainen tila ja pitää sen säilyttämistä tärkeänä
- kysyttiin, saako kirjastossa puhua normaalilla äänellä käytävillä. Kyllä saa.
- Tapahtumatoive: Kutsukaa Kare Eskola vetämään "välilevyt"-tapahtuma

Lopuksi kirjoitettiin oivalluksia ylös ja kerättiin palautetta keskustelusta osallistujilta

- Eräs osallistuja ei ollut löytänyt mistään muualta välinettä kasettien kuunteluun (kotoaan), joten kirjaston digitointipalvelu oli apuna tässä.
- Kirjasto ei ole museo, mutta voi tarjota aikamatkan eri vuosikymmenille
- Eräs keskustelija jäi miettimään, pitääkö kirjaston olla hiljainen tila?
- Keskustelija toivoi jatkoa.
- Alussa eräs kirjastossa työskentelevä keskustelijapari oli ollut huolissaan musiikkikirjaston tulevaisuudesta, koska lainausluvut laskevat, mutta tämä keskustelu oli luonut toivoa heille, että musiikkikirjastoa tarvitaan edelleen.
- Osallistujalle oli tullut hyvä fiilis keskustelusta, koska tässä kuunnellaan asiakkaiden ajatuksia. Ei haitannut, että kirjastolaisia oli puolet keskustelijoista, päinvastoin osallistujalle tuli luottavainen olo, että asiat tulevat kuulluiksi monen korvaparin kautta.

- Kirjasto on myös akustinen tila, mikä on hyvä
- Oodista keskusteltiin, ja toivotaan terassia uuteen kirjastotilaan

Oivallukset

- Hyvinvointihuone – musiikki ja hyvinvointi
- Musiikin merkitys elämässä, terapeuttinen vaikutus, kokemus, elämys, jakaminen, ilo, kuuleminen, kunnioittaminen, voima, ääni
- Kirjasto on elämyksiä varten ja siellä on osaavaa henkilökuntaa
- Musiikki on valtavan tärkeä asia! Toivottavasti voimme kirjastona tarjota musiikkielämyksiä monipuolisesti.
- Keskustelu oli rakentavaa ja antoi tosi paljon semmoselle kirjaston suurkuluttajalle, jolle musiikki (nyky) palvelut eivät olleet tuttuja.
- Tulevassa uudessa kirjastossa säilytettävä myös tila jossa voi kuunnella esim. LP-levyjä yms. laadukkailta laitteilta!
- Musiikkikirjastolla on tulevaisuus!! Positiivinen tunne jatkuu!!
- Ylen musiikkitoimittajilla on muuten hyviä radio-ohjelmia: voisi olla tosi mielenkiintoista kutsua vetäjiä vieraaksi.
- Musiikkikasvatusta lapsille, nuorille, ?. Musiikkiterapiaa: muistisairaat, neurokirjolla olevat, ?. Yhteistyötä eri toimijoiden kanssa jne.
- Musiikkiterapian toteuttaminen kirjastossa, huippuidea!
- verkkopalveluiden kehittäminen asiakaslähtöisemmäksi
- musiikkioppilaitosten kanssa synergiaa ja yhteistyötä kehiin
- pitäisikö remontoidussa uudessa kirjastossa olla kuuntelualue/tila? Back to basics?
- Oivalsin, että meillä on monia katsantokantoja omieni lisäksi niin musiikin suhteen kuin muihinkin aiheisiin.
- Nauhoittakaa podcast-keskusteluja live-tapahtumana täällä kirjastossa. → joku musiikkialan ihminen ”haastataeltavana”. → Aiheita voi olla laidasta laitaan esim. Ennakkokuulijat-sarjan (YLE) tapaan ennen jotakin musiikkitapahtumaa...
- Lisätkää tavoitettavuutta tekemällä yhteistyötä koulujen ja järjestöjen kanssa
- Miten valtavan suuri merkitys musiikilla voi olla ihmiselle, ja on tärkeää vaalia sitä